

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логопедичний масаж

(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Освітня програма Спеціальна освіта (логопедія)

Спеціальність
016 Спеціальна освіта

Спеціалізація
016.01 Логопедія

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Логопедичний масаж
Викладач (-і)	Кравець надія Степанівна
Контактний телефон викладача	(+38) 0660256101
E-mail викладача	westangel@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, всього 90 годин (лекції – 12 год., практичні і семінарські заняття – 18 год., самостійна робота – 60 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	Комунікація відбувається згідно з розкладом занять - очно або дистанційно (посилання для входу є доступним в е-розкладі). Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу на https://d-learn.pnu.edu.ua/ .
Консультації	дистанційно на платформі Google Meet

1. Опис дисципліни

Метою і цілями дисципліни «Логопедичний масаж» є забезпечення студентів системою теоретичних знань та практичних умінь спрямованих на оволодіння прийомами диференційованого логопедичного масажу у корекційній роботі з дітьми, що мають порушення мовленнєвого та психічного розвитку; деталізацію і розширення основних фахових компетентностей: корекційно-педагогічної, корекційно-методичної, логодіагностичної і логокорекційної.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК-7.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Підготовка фахівців у сфері спеціальної освіти, що володіють теоретичними знаннями і практичними уміннями, необхідними для виконання логопедичного масажу дітям різних нозологій.

2. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Історія виникнення масажу. Фізіологічний вплив логопедичного масажу на органи та системи	Історія виникнення масажу. Логопедичний масаж як ефективний засіб логопедичної реабілітації дітей, які мають порушення мовленнєвого та психофізичного розвитку. Фізіологічне обґрунтування застосування логопедичного масажу. Цілі і завдання логопедичного масажу. Етапи логопедичного масажу. Види логопедичного масажу та їх поєднання	Тести, питання
2.	Нейрофізіологічні механізми логопедичного масажу. Обстеження артикуляційного апарату.	Центральний та периферичний відділи мовленнєвого апарату. Будова головного мозку. Будова голови і шиї. Кістки черепа. Кістки голови. М'язи голови. Жувальні м'язи, їх основні функції. Група мимічних м'язів, їх функції. М'язи шиї, їх основні функції. Робота м'язів голови і шиї. Кровообіг м'язів голови і шиї. Нерви голови і шиї. Анатомія і фізіологія органів артикуляційного апарату. Порожнина рота: ясна, зуби, тверде піднебіння. М'язи губ, щік, м'якого піднебіння і зів. Їх функції, іннервація. Язик, його відділи. Скелетні м'язи язика, їх функції. Власні м'язи язика, їх функції. Іннервація м'язів язика. Вузечка язика. Під'язикова кістка, м'язовий апарат під'язикової кістки, його іннервація. Слинні залози.	Тести, питання

		Гортань. М'язи гортані, їх функціональна характеристика.	
3.	Методика проведення логопедичного масажу.	Час проведення масажу в структурі логопедичного заняття. Дозування та тривалість логопедичного масажу. Положення тіла пацієнта під час проведення логопедичного масажу. Показання та протипоказання до застосування диференційованого логопедичного масажу. Гігієнічні вимоги до проведення логопедичного масажу: організація робочого місця, положення кушетки, інструментальний столик, медичні матеріали та препарати..	Тести, питання
4.	Техніка виконання логопедичного масажу	Основні прийоми класичного логопедичного масажу: погладжування, розтирання, розминання, вібрація, поколючування, щільне натискання. Методичні вказівки та помилки при їх виконанні. Комплексне використання прийомів логопедичного масажу	Тести, питання
5.	Специфіка проведення логопедичного масажу та артикуляційної гімнастики при дизартрії	Диференційоване використання прийомів логопедичного масажу залежності від форми дизартрії. Етапи логопедичного масажу при ДЦП. Види логопедичного масажу при ДЦП. Використання «рефлекс-забороняючих» позицій при проведенні логопедичного масажу дітям, що хворі на ДЦП. Використання прийому перехресного точкового масажу при гіперкінезах артикуляційної мускулатури. Поєднання прийомів масажу і пасивної гімнастики. Особливості використання логопедичного масажу при стертій формі дизартрії	Тести, питання

6.	<p>Специфіка проведення логопедичного масажу та логопедичних вправ при ринолалії та порушеннях голосу.</p> <p>Комплекс логопедичного масажу при заїканні.</p>	<p>Загальні методичні рекомендації до проведення логопедичного масажу при ринолалії в доопераційний та післяопераційний періоди. Техніка масажних рухів, спрямованих на активізацію м'язів піднебінної занавіски, піднебінно-язикових та піднебінно-глоткових м'язів. Додаткові методи впливу.</p> <p>Пасивно-активні вправи, які стимулюють роботу піднебінно-глоткових м'язів. Використання точкового масажу при проведенні фонаційної гімнастики. Вплив логопедичного масажу на емоційний стан дітей, що заїкаються.</p> <p>Комплексне використання прийомів класичного і точкового масажу. Вибір прийомів і методики масажу в залежності від клінічної форми заїкання.</p> <p>Організація логопедичного заняття з дітьми, що заїкаються із включенням прийомів логопедичного масажу.</p>	Тести, питання
7.	<p>Інструментальні методи логопедичного впливу.</p>	<p>Проведення масажу за допомогою спеціальних інструментів: постановочних зондів, шпатель, зубних щіток, масажерів для язика. Методика зондового масажу О.В. Новікової. Вивчення спеціальних масажних зондів О.В. Новікової. Техніка виконання масажних прийомів зондами № 1-8. Зондовий масаж язика.</p>	Тести, питання
8.	<p>Методика використання точкового масажу. Використання прийомів самомасажу в</p>	<p>Етапи точкового логопедичного масажу та його завдання. Методи рефлекторного впливу (комплекси БАТ, комплекси перехресного точкового масажу,</p>	Тести, питання

логопедичній практиці.	комплекси масажу із елементами метамірної стимуляції Скворцова-Осипенко).	
------------------------	---	--

3. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	8
Семінарське заняття	28
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	4
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

4. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальних робіт	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1		1			8
Семінарські заняття		4		4		4		4		4		8						28
Самостійна робота													10					10
Практичні та лабораторні заняття																4		4
Залік																	50	50
Всього за тижень	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література:</p> <p>1. Андросова В. М. Дислалія. Хрестоматія. Частина І: Навчальний посібник для студентів напряму підготовки «Корекційна освіта. Логопедія» вищих педагогічних навчальних закладів. Суми, 2012. 246 с.</p> <p>2. Бернер Ж.-К., Бертран Н. Массаж. 20 основних техник /Ж.-К. Берлен, Н.Бертран; [пер. з франц.]. – Харьков-Белгород, 2013. – 176 с.</p> <p>6. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. – 448 с.</p> <p>7. Вакуленко Д.В. Лікувально-реабілітаційний масаж: Навчальний посібник /Л.О.Вакуленко, О.В.Кутакова, Г.В. Прилуцька «Медицина» – 2020. –568 с.</p> <p>8. Дедюхина Г.В., Янышева Т.А., Могучая Л.Д. Логопедический массаж и лечебная физкультура с детьми 3-5 лет, страдающими детским церебральным параличом. Учебно-практическое пособие для логопедов и медицинских работников. – М.: Изд «Гном и Д», 2001. – 32 с. (Практическая логопедия).</p>	

9. Корольчук А.П. Масаж загальний і самомасаж: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту /А.П.Корольчук, А.С.Сулима. – Вінниця: 2018. –124 с.
10. Кравченко А. І. Корекція тяжких мовленнєвих вад за допомогою акупресури Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів за напрямом підготовки «Корекційна освіта. Логопедія» / А. І. Кравченко, Л. В. Мороз, К. О. Зелінська-Любченко. – Суми, 2015. – 252 с.
11. Корекція заїкання у дітей за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А. І., Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 85 с.
12. Корекція дизартрії у дітей за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А. І., Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 60 с.
13. Корекція афазії у дітей за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А. І., Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 57 с.
14. Корекція ринолалії за допомогою акупресури (точкового масажу) /Кравченко А. І., Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 57 с.
15. Логопедія: підручник / За ред. М.К. Шеремет. — Вид. 3-тє, перер. та доповн. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 776 с.
16. Лопатинська Н.А. Неврологічні основи логопедії. Курс лекцій: навчальний посібник для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» / Н.А.Лопатинська. – Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. – 152 с.
17. Ласточкина О.В. Логопедичний масаж при тяжких порушеннях мовлення: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 016 Спеціальна освіта. Логопедія / Укладач : О. В. Ласточкина. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2022. – 128 с.
18. Мисула І.Р. та ін. Медична та соціальна реабілітація / І.Р.Мисула та ін. – Тернопіль: ТДМУ, 2005.
19. Поваляева М.А. Справочник логопеда / М.А.Поваляева. – Ростов-на-Дону: Фенікс, 2003.
20. Рібцун Ю. В. Види логопедичного масажу в роботі з дітьми із порушеннями мовленнєвого розвитку. Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. Кам'янець-Подільськ. нац. ун-ту ім. Г. Огієнка; гол. ред. П. С. Каньоса. Вип. 14. Кам'янець-Подільський : КПНУ. 2013. С. 368–372
21. Санс Менгібар Х.М. Дитячий масаж / Хосе Мануель Санс Менгібар; [пер. з ісп.]. – Х.: Фактор, 2011. – 160с.
22. Степашко М.В., Сухостат Л.В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.

7. Контактна інформація

Викладач	Кравець Надія Степанівна
Контактна інформація викладача	westangel@ukr.net

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Самостійне виконання студентом навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей)
Пропуски занять (відпрацювання)	Виконання тестових завдань. Допуск до екзаменів передбачає виконання студентом всіх тестових та

	самостійних завдань та отримання мінімального балу 25 із 50 можливих. Якщо підсумкова оцінка менша 25 балів студенти повинні отримати дозвіл на здачу іспиту за талоном №2
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Враховуються завдання, які виконані у встановлені терміни
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	
Неформальна освіта	Coursera

